

SNAKE, RATTLE AND ROLL

Gijs van Aken
Ladeniusmarke 18
8016 AJ Zwolle

Schilders, edelsmeden en beeldhouwers vinden inspiratie in slangen en geven daar in hun werken uiting aan. Het boek *Snake Charm* (besproken in *Litteratura Serpentina* 20.1) geeft een goed beeld van de rijke cultuurhistorie van slangen. Ook musici vinden inspiratie bij slangen. Hun uitingsvormen beperken zich echter tot tekst, melodie en ritme. Een drietal voorbeelden:

Het nummer *Rattlesnake Highway* van John Fogerty opent met het rammelen van een tamboerijn. Het resultaat (in combinatie met de titel en een boel verbeeldingskracht) moet de luisteraar op het idee brengen dat we hier een ratelslang horen. In dit lied beschrijft Fogerty de ellende waar hij in zit door toedoen van een vrouw. Uiteraard ligt het allemaal aan haar. Om aan te geven hoe slecht zij is, zingt hij in het refrein: *She smiles like a cobra with her rattlesnake eyes*. Als hij net zoveel van vrouwen weet als van slangen, dan komt het in de liefde nooit meer goed met hem.

Dan is *Hotel California* van The Eagles herpetologisch meer verantwoord. Hier hoor je, heel subtiel, een ratelslang ratelen tijdens de openingsmaten. Bij de eerste verstoring dus. Ratelslangen zijn avond- en nachtactief en de tekst sluit hierop aan. De eerste zin die klinkt is: *On a dark desert highway, cool wind in my hair*. Van Don Henley, de schrijver van dit lied, is dan ook bekend dat hij zich al jarenlang actief inzet voor de bescherming van natuurgebieden.

Tot mijn verbazing heeft ook Johann Sebastian Bach zich door slangen laten inspireren. In een boek van Maarten 't Hart over deze klassieke componist kwam ik op bladzijde 67 het volgende citaat tegen: *In cantata 165 wordt*

Gijs van Aken
Ladeniusmarke 18
8016 AJ Zwolle

Painters, noblesmiths and sculptors find inspiration from snakes and express this in their work. The book 'Snake Charm' (reviewed in *Litteratura Serpentina* 20.1) gives an excellent reflection of the rich social history of snakes. Musicians also find inspiration from snakes. Their forms of expression however, keep within the boundaries of text, melody and rhythm. I give you three examples:

The song *Rattlesnake Highway* by John Fogerty opens with the rattling of a tambourine. The result (in combination with the title and a lot of imagination) is meant to give the listener the impression of the sound of a rattlesnake. In the song, Fogerty describes the misery he is in because of a woman. Naturally, it is all her fault. To indicate how bad she is, he sings in the chorus: *She smiles like a cobra with her rattlesnake eyes*. If Fogerty knows as much about women as he does about snakes, he will never have success in his love life.

Talking about snakes as an inspiration in music, the song by The Eagles: *Hotel California* is herpetologically more realistic. In this song you hear a rattlesnake rattle very subtly during the intro, at the first disturbance. Rattlesnakes are active in the evening and at night and the text conforms with this. The first sentence reads as follows: *On a dark desert highway, cool wind in my hair*. For many years Don Henley, the writer of the song, has also been known for putting a great deal of effort into the protection of natural areas.

To my surprise, even Johan Sebastian Bach has been inspired by snakes. In a book from Maarten 't Hart about this composer of classical music, I found the following quotation on page 67: *In cantata 165 Jesus is called*

Jezus 'Heilsslänglein' genoemd en Bach grijpt daar het woord slang aan om met zestienden in de partituur een reptiel te tekenen. Speel je die slangenmuziek, dan hoor je het heilsbeest als het ware kronkelen, maar het frappante hier is, vind ik, dat je het dier ook netjes met zestiende nootjes getekend ziet als je de partituur bekijkt. Kortom: Bach was een uitgesproken realist, een componist bovendien die niet alleen liet horen wat hij in de tekst aantrof, maar zulks soms zelfs laat zien in de partituur met behulp van het notenschrift als tekenmateriaal.

'Heilsslänglein' and Bach uses the word snake to picture a reptile using sixteenth notes in the score. If you play this snake music, you can hear the animal of salvation wind, imaginatively. Most striking is, I think, that when you look at the score, you even see the animal neatly drawn out of sixteenth notes. In conclusion: Bach was an outspoken realist, furthermore a composer who did not only let us hear what he found in the text, but sometimes even showed it in the score with the help of the notes as drawing material.

Literatuur

Nissenson, M. & Jonas, S., *Snake Charm*. New York, 1995.

Bibliography

Nissenson, M. & Jonas, S., *Snake Charm*. New York, 1995.

Hart, Maarten 't, *Johann Sebastiaan Bach*.

Hart, Maarten 't, *Johann Sebastiaan Bach*.

CD's

Fogerty, John, *Blue Moon Swamp*

Compact Discs

Fogerty, John, *Blue Moon Swamp*

The Eagles, *Hotel California*

The Eagles, *Hotel California*

Translation: Richard de Jong

Corrections: Lawrence Smith

22
Not mir für Au - gen schwe - ben, daß du mein Heil - schlang - lein seist,

25
daß du mein Heil - schlang - lein seist vor das Gift - der Sun - de, vor das Gift der